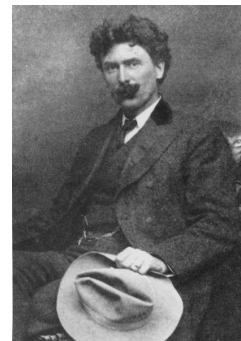

ZGODOVINA TABORNIŠTVA

Za začetke bi lahko šteli prve ideje o življenju v naravi, ki so pojavile v renesansi, vendar pa so se šele z industrializacijo pojavile težnje, da bi bilo potrebno mladino spet zblížati z naravo.

Slikar Ernest Thompson Seton je bil navdušen nad britansko naravo, kasneje pa se je preselil v Ameriko, kjer je prepotoval skoraj celo severno celino in spoznaval življenje indijanskih plemen. Leta 1900 je kupil farmo blizu New Yorka, kjer je kasneje za okoliške dečke pripravil tridnevno taborjenje, kjer jim je predstavil lepote narave. Junija 1902 je ustanovil prvo enoto Woodcraft Indians, kar je bil začetek gozdovništva (woodcraft bi lahko prevedli kot spretnost življenja v gozdu). Bil je celo načelnik prve ameriške skavtske organizacije, vendar se je z njimi kasneje razšel, ker se ni strinjal z vojaško vzgojo skavtov. Gozdovniki niso bili nikoli povezani, vendar so enote delovale ločeno, v različnih oblikah.

Robert Baden-Powell je bil iz ugledne londonske družine. V kolonialni Indiji je bil konjeniški oficir, kjer je organiziral tamkajšnje dečke v posebno enoto za kurirske in podobne naloge. Ko se je kasneje povezal s Setonom, je združil njegovo idejo z nekoliko bolj vojaško idejo, ki se je odlično obnesla v Indiji. Tako je leta 1907 organiziral prvi tabor na Brownsea Islandu, kamor je povabil dečke različnih starosti in slojev. Razdelil jih je v vode, kjer je bil najstarejši vodnik (odgovoren za delovanje voda). Tako je ustanovil Boy Scout Association, njene ideje pa povzel v knjigi Scouting for Boys, s katero je 1908 leta doživel nepričakovan uspeh. Dve leti kasneje je njegova sestra osnovala podobno gibanje tudi za deklice. Leta 1919 je v Gilwell Parku izšolal prve vodnike na tako imenovanem wood badge tečaju (po ogrlicah z lesenimi obeski, ki so jih dobili novi vodniki).

Zaradi vojne so prvi mednarodni tabor (jamboree) organizirali leta 1920, udeležilo pa se ga je 5000 skavtov iz 33 dežel. Gibanje se je kmalu razširilo in postalo največje prostovoljno mladinsko gibanje na svetu.

Pri nas smo prvič videli skavte leta 1913, ko so v nekem sprevodu nastopali tudi skavti. Pavel Kunaver je odšel na Dunaj, da bi поблиže spoznal organizacijo, vendar jo je v domovini zaradi preveč militaristične vzgoje odsvetoval. Slovenski skavti so nastali leta 1922 (prvi organizaciji v Ljubljani in Celju), naslednje leto pa je bil prvi skavtski tabor v Kamniški Bistrici. Tokrat se je Pavel Kunaver navdušil nad gibanjem in postal prvi starešina. Prvi tabor, na katerem so se zbrali skavti iz vse Slovenije je bil leta 1928 v Gameljnah pri Ljubljani.

Leta 1925 je nastala tudi gozdovniška organizacija (Združenje slovenskih tabornikov), ki se je kmalu preimenovala v Jugoslovansko gozdovniško ligo, čeprav je obstajala le v Sloveniji in Zagrebu. Ustanovitelja sta bila Hinko Pajer in Črtomir Zorec. Prvi tabor je bil istega leta v Kamniški Bistrici, leta 1938 pa je bil prvi vseslovenski tabor. Vojna je prekinila delovanje tako skavtske kot gozdovniške organizacije, slednja je bila leta 1945 ukinjena.

Izraz tabornik je prvič uporabil Hinko Pajer leta 1924. Na ljubljanski univerzi so 22. aprila 1951 ustanovili Zvezo tabornikov Slovenije. Prva enota je bil Rod treh rek iz Sevnice, prvi zlet pa leta 1953 pri Novi Gorici (600 udeležencev). Od leta 1957 deluje Gozdna šola ob Bohinjskem jezeru. Po osamosvojitvi, leta 1994 je ZTS postala članica WOSM (World Organisation of Scout Movement), prvi inštruktorski tečaj pa je organizirala že dve leti prej v Bohinju.